

Tandem

Koordinační centrum
česko-německých
výměn mládeže

Koordinierungszentrum
Deutsch-Tschechischer
Jugendaustausch

Česko-německé školní projekty jako možnost rozvoje školy

Proč spolupracovat s německou školou?

1. Důvody pro spolupráci se školami právě v Německu
2. Přínosy česko-německých školních projektů
3. Důvody pro výuku němčiny
4. Co čeká vedení školy při zapojení do česko-německého projektu

1. Důvody pro spolupráci se školami právě v Německu

- Znalost německého prostředí díky školním výměnám a projektům pomůže absolventům školy lépe se uplatnit na trhu práce, neboť hospodářské vazby naší země na Německo nejsou zanedbatelné.
- Žáci získají skvělou příležitost rozvíjet trvalejší komunikaci v němčině – v Evropě důležitém jazyce.
- Německo je naším susedem, cesta tam netrvá extrémně dlouho a není drahá. Žáci i učitelé se tedy mohou setkávat častěji.
- Školy v Německu mají o spolupráci s českými školami zájem, protože nás spojují nejen hranice, ale i historie a kultura.
- Česko-německá spolupráce je z důvodu vzájemných silných vazeb obou zemí nemalou měrou finančně a odborně podporována.

2. Přínosy česko-německých školních projektů

Česko-německé školní projekty žákům přinesou:

- rozvoj **jazykových a komunikativních kompetencí** při práci na projektu s německými žáky a při komunikaci v hostitelských rodinách (dovednosti, které usnadní učení se cizím jazykům i mateřštině),
- odbourání studu a zábran především v počáteční fázi výuky cizího jazyka, protože žáci mají přirozený zájem o **zlepšení svých jazykových dovedností** (i pro výuku a motivaci k učení se angličtině mohou sehrát projekty a partnerství se školami v Německu podstatnou roli - angličtina je v tomto případě pro obě strany cizí jazyk, prostřednictvím angličtiny získají žáci v německy mluvící zemi chuť učit se němčinu),
- rozšíření **znalostí (nejen) o Německu ve společenské, kulturní a ekonomické oblasti,**
- porozumění **sociokulturním shodám a rozdílům** v obou zemích,
- nové **přátele a kontakty,**
- rozvoj **tolerance,** protože zblízka poznají cizí kulturu a životní styl

a budou moci na základě vlastních zkušeností přirozeně odbourat předsudky tradované u nás,

- nové podněty pro **tvořivé trávení času**,
 - **samostatnost**, protože budou v prostředí odlišné kultury bez rodičů a budou samostatně pracovat se svými německými protějšky na projektu,
 - osvojení základních dovedností nezbytných pro **osobní rozvoj** a budoucí zaměstnání (při práci na mezinárodním projektu),
 - **podporu žákům ze sociálně a ekonomicky znevýhodněných rodin**, kteří se jinak do zahraničí nedostanou (podpůrné programy).
- Samozřejmě činnost na mezinárodních projektech rozvíjí **klíčové kompetence** stanovené Rámcovým vzdělávacím programem, mj.:

Kompetence k učení

Při práci na mezinárodním projektu žáci uvádějí věci do souvislostí, samostatně experimentují, získávají a porovnávají výsledky, ze kterých vyvozují závěry, tzn. jsou využívány principy problémového a projektového učení. Dále se žáci setkají s aktuálními autentickými materiály v německém jazyce, ve kterých se učí orientovat a využívat je. Rozhodně je podporována schopnost využívat analogii- žáci se učí odhadovat význam neznámých výrazů.

Kompetence k řešení problémů

Žáci musí vyhledávat rozličné informace s cílem vyřešit problém, před který jsou postaveni. Učí se získané informace vyhodnocovat a zpracovávat. Řešení úloh problémového charakteru vyžaduje tvořivé myšlení, které je podporováno i vícejazyčnou situací a nezvyklým interkulturním prostředím.

Kompetence komunikativní

Pohyb v německy mluvícím prostředí přispívá k vybavení žáků základní komunikační schopností v cizím jazyce a schopností zapojit se bezproblémově do diskuze. Během spolupráce s německými žáky vzniká mnoho přirozených komunikačních situací, při kterých žáci musí aktivně zužitkovat svoje znalosti. Komunikativní kompetence je rozvíjena i formou intenzivní interakce učitel-žák. Rozvíjí se i často opomíjená nonverbální komunikace.

Kompetence sociální a personální

Základním principem mezinárodních projektů je účinná spolupráce ve skupině – je rozvíjena schopnost práce v kolektivu, žáci si osvojují základy různých sociálních forem práce, přijímají nové role ve skupině, při řešení určitého úkolu hledají cestu efektivní spolupráce s druhými. Kooperace na mezinárodní úrovni je pro žáky později velmi důležitá při výkonu povolání. Samozřejmě se rozvíjí i další dovednosti jako samostatná práce nebo sociální kompetence.

- Práce na mezinárodním projektu do školní výuky zavádí také **průřezová témata** dle Rámcového vzdělávacího programu, kterými účinně propojuje vzdělávací oblasti:
 - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (aktivity v projektech směřují ke globálnímu myšlení, mezinárodnímu porozumění),
 - multikulturní výchova (žáci získají porozumění pro odlišnou kulturu, učí se toleranci),
 - osobnostní a sociální výchova (žáci jsou vedeni k sebepoznání, ke schopnosti sebereflexe a sebehodnocení).
- Důsledky práce na mezinárodních projektech jako je schopnost všestranné, otevřené a účinné komunikace, motivace pro celoživotní učení nebo schopnost spolupracovat se shodují s **cíli základního vzdělávání definovanými v Rámcovém vzdělávacím programu.**

Česko-německé školní projekty učitelům přinesou:

- **jazykové kompetence** – jak učitelé německého jazyka, tak učitelé ostatních předmětů mají možnost rozvíjet své znalosti němčiny nebo i dalších jazyků,
- možnost **zvýšit svou kvalifikaci** – mezinárodní kooperace škol nabízí mj. účast na speciálních workshopech a seminářích za nízké finanční spoluúčasti,
- inspiraci a nové obzory pro **vývoj didaktických materiálů** – němečtí kolegové pracují v ne zcela identickém výchovném a vzdělávacím kontextu a mohou přispět svým pohledem k inovaci didaktiky u nás,
- výměnu **zkušeností o výuce** s německými pedagogy,
- nové **kontakty** pro budoucí spolupráci na profesní i životní dráze,
- **mezinárodní rozhled** nutný pro zprostředkování komplexního obrazu světa žákům,
- lepší **vyrovnání s heterogenitou tříd** – projektová práce umožňuje plnohodnotně zapojit i méně nadané žáky či žáky s omezením.

Česko-německé školní projekty školám přinesou:

- **větší atraktivitu**, protože se žáci a jejich rodiče i učitelé orientují **při výběru školy** i podle jejich mezinárodních partnerství a aktivit, přičemž česko-německá spolupráce je žádána z výše i níže uvedených důvodů,
- **větší prestiž**, protože bude kladně hodnocena **Českou školní inspekcí**, která se zaměřuje také na vzdělávání v cizích jazycích a mezinárodní spolupráci a partnerství,
- možnost **řešit společné problémy** ve škole na mezinárodní úrovni, tzn. seznámit se s alternativními způsoby řešení,

- **finance** z fondů EU a jiných zdrojů v případě úspěšně podaných projektů – materiál a pomůcky získané v rámci projektu šole zůstanou i do budoucna,
- **reprezentační úlohu** pro daný region v sousední zemi, s tím spojené možnosti navázat pro školu přínosnou spolupráci s místními organizacemi a institucemi či firmami,
- **zvýšení kvality ve vzdělávání**, protože práce na česko-německých projektech vyžaduje interaktivní činnosti žáků, které rozvíjejí komunikativní dovednosti a klíčové kompetence žáků zakotvené v Rámcovém vzdělávacím programu,
- příspěvek k naplnění **cílů Národního strategického referenčního rámce ve zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti**, protože jsou rozvíjeny klíčové kompetence a zlepšovány jazykové znalosti a dovednosti žáků a tím jejich konkurenceschopnost na trhu práce,
- **podporu mobility**, která je v současné Evropě žádána.

3. Důvody pro výuku němčiny

Evropa potřebuje odborníky se skvělými jazykovými znalostmi (v proudě hospodářské a politické integrace vzniká prostor pro vícejazyčnost) a **učit se právě němčině je výhodné, protože:**

- **existuje nesčetně příležitostí pro komunikaci s rodilými mluvčími.**
Němčina je nejčastějším rodným jazykem v Evropě, pro téměř 90 milionů lidí mateřtinou, tzn. nabízí se mnoho možností vést neokleštěnou, na minimum nezjednodušenou komunikaci.
- **znalost němčiny přináší více šancí na pracovním trhu.**
SRN je pro ČR nejdůležitější dovozní a vývozní zemí, hospodářské vztahy mezi SRN a Rakouskem a většinou zemí EU jsou velmi silné, SRN je nejdůležitějším obchodním trhem v EU. Hospodářské vztahy jsou založeny na fungující komunikaci, tzn. schopnost komunikace v němčině na odborné úrovni a znalost odborných termínů přináší výhody. Mimoto se mnoho odborných technických termínů překládá do dalších jazyků s obtížemi (nestačí jen jazyku rozumět, je třeba ho také správně používat).

V některých oborech patří SRN mezi celosvětovou špičku (např. nano- a biotechnologie), je velmi atraktivní pro mladé badatele, tzn. znalost němčiny umožňuje zabývat se tématem v originálu a dostat se k informacím ihned.

- **zájemcům o němčinu se nabízejí skvělé studijní možnosti.**
Výuka němčiny je ze strany SRN intenzivně podporována – v ČR sídlí Goetheho institut (v Praze) a dvě Goetheho centra (Pardubice, České Budějovice), které nabízí mj. rozsáhlou knihovnickou síť a didaktickou i materiální podporu, kvalitní kurzy němčiny.

Učebnice němčiny a další didaktické materiály jsou na velmi vysoké úrovni a jsou neustále vyvíjeny.

18% všech knih na světě vychází v němčině.

SRN nabízí širokou řadu studijních programů a stipendia pro studenty se zájmem o němčinu (např. počet studentů vyslaných z ČR v rámci programu Erasmus do Německa vysoce převyšuje všechny ostatní cílové země).

Ve dvou sousedních zemích ČR (SRN, Rakousko) se používá němčina jako oficiální jazyk, tzn. možnost používat tento jazyk a tak se ho učit a zapamatovat je významná.

- **němčina je cizí jazyk vhodný i pro žáky se specifickými poruchami učení.**

Mluvená podoba němčiny se až na několik málo specifických fonetických jevů neliší příliš od své psané podoby. Ve srovnání s angličtinou je tedy němčina díky své struktuře vhodná i pro žáky se SPU (dyslektiky atd., kterých není málo), zvláště v raném školním věku.

4. Co čeká vedení školy při zapojení do česko-německého projektu:

- připravit podmínky pro uskutečnění (získat pro projekt pedagogy, technická stránka),
- hospodařit s dotací (obeznámit hospodářky, rozhodovat o rozpočtu),
- kontrolovat účelnost využitých prostředků,
- administrativní práce s evidencí projektu,
- zapracování výroční zprávy o hospodaření.

Pokud Vás téma zaujalo, neváhejte nás oslovit, rádi Vám podáme informace či pomůžeme při samotné realizaci česko-německých školních projektů a výměn.

Kontakt:

Edita Kotorová,

odborná pracovnice pro školy a školská zařízení

Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem

Tel.: 377634756,

kotorova@tandem.adam.cz,

skype: edatour